

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201855
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8520201855.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcov: 1/. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X, XXX XX C. D., 2/. E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X, XXX XX C. D., právne zastúpených: JUDr. Stanislav Lampart, advokát, so sídlom Námestie sv. Mikuláša 29, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému: F. G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX, I. XXX XX I., o zaplatenie 2.471,72 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1./ a 2./ rade v rozsahu 100 % s tým, že o výške nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 13.11.2020, domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 2.471,42 eur, trovy konania 148,- eur a nahradiť trovy právneho zastúpenia. V dôvodoch žaloby uviedli, že žalovaný im dňa 5.12.2018 svojvoľne a bez akéhokoľvek právneho dôvodu im zničil železobetónový oporný múr ako aj vydláždenú terasu. V tom čase prebiehalo súdne konanie, v ktorom žalovaný navrhoval odstránenie múra a žalobcovia vzájomným návrhom uplatňovali zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu pešo a autom cez pozemok parcelu KN-C 2302/3 a parcelu KN-C 2302/4 v rozsahu určenom geometrickým plánom geodeta Miroslava Ščurku č. 95/2014 zo dňa 3.11.2014 v prospech vlastníka parcely KN-C 2324/1 a parcely KN-C 2324/3. V uvedenom konaní rozhodol Okresný súd v Starej Ľubovni rozsudkom sp. zn. 6C/13/2013 zo dňa 14.12.2015, ktorým žalobu žalovaného zamietol a v prospech žalobcov zriadil vecné bremeno – právo prechodu. Po odvolaní žalovaného krajský súd rozsudok uznesením sp. zn. 21Co/52/2016 zo dňa 30.5.2017 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Keďže dňa 5.12.2018 žalovaný svojvoľne zničil a odstránil ich majetok - oporný múr a dlažbu, predmet sporu odpadol, v dôsledku toho okresný súd rozsudkom sp. zn. 6C/13/2013 zo dňa 10.5.2019 žalobu, ako aj ich vzájomný návrh, zamietol a žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal. Vo veci bolo vedené aj trestné konanie, ktoré bolo ukončené uznesením sp. zn. ČVS:ORP-352/PD-SL-2018 zo dňa 27.3.2020. Podľa odborného vyjadrenia spoločnosti SLOVDACH s.r.o. Stará Ľubovňa zničený majetok má hodnotu – (tolko by stála jeho výstavba) 2.471,72 eur. Žalobcovia tvrdia, že žalovaný im protiprávnym konaním spôsobil škodu a podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka za túto majetkovú ujmu zodpovedá. Žalovaný svojim konaním naplnil všetky atribúty náhrady škody: - porušenie právnej povinnosti, najmä ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka; - existencia škody – jej vyčíslenie vo výške 2.471,72 eur; - príčinná súvislosť medzi škodou a porušením právnej povinnosti je daná; - zavinenie je daný priamy úmysel žalovaného. Nakolko

žalovaný na výzvu žalobcov na vysporiadanie nijako nereagoval, sú žalobcovia nútení uplatňovať si svoj nárok cestou súdu.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 24.5.2021 uviedol, že predmetný návrh žiada zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodný. Poukázal na to, že medzi ním a žalobcami prebiehal od roku 2013 súdny spor týkajúci sa ochrany vlastníckeho práva, kde bol on žalobcom a žalobcovia v tom spore vystupovali ako žalovaní. V predmetnom konaní sa domáhal ochrany vlastníckeho práva, a to konkrétne uloženia povinností, aby žalovaní odstránili neoprávnený stavebný zásah na parcele C KN 2302/4 a C KN 2302/3 kat. úz. J. K.. Tak, ako je uvedené v žalobe, súd rozhodnutím zo dňa 10.5.2019 pod sp. zn. 6C/13/2013 žalobu zamietol a zároveň zamietol aj vzájomný návrh pôvodných žalovaných, a to z dôvodu, že predmet sporu odpadol. Je pravdou, že predmetný oporný múr zbúral, pretože bola nepochybne tá skutočnosť, že predmetný oporný múr žalobcovia postavili bez jeho súhlasu ako aj bez súhlasu príslušného stavebného úradu. O tom, že žalobcovia započali výstavbu prístupovej cesty ako aj oporného múra, nevedel. Po tom čo zistil, že došlo k zásahu do jeho vlastníckeho práva, podal trestné oznámenie na OR PZ Podolínec, a to dňa 7.10.2009. Túto skutočnosť oznámil takisto Obecnému úradu J. K. a na základe tohto oznámenia dňa 11.10.2021 Komisia výstavby a územného plánovania životného prostredia, konštatovala, že bol vykonaný stavebný zásah do pozemku parcely C KN 2302/3 a 2302/4 a navrhla obci J. K. vydať rozhodnutie o pozastavení stavebných prác a stavbu odstrániť stavebníkom – žalobcom. Žalobcovia však túto povinnosť neplnili a stavbu neodstránili. V priebehu predmetného konania predložil aj odborné vyjadrenie znalca Ing. Branislava Čameka, ktorý jednoznačne konštatoval, že pri výstavbe oporného múra zo strany žalobcov došlo k viacerým porušeniam § 48 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku ako aj všeobecných technických požiadaviek na uskutočnenie stavby. Na základe tohto odborného vyjadrenia F. L. konštatoval, že oporný múr následkom zanedbania všetkých základných princípov pri výpočtoch a realizácii je trvalo porušený a deformácia oporného múra je natoľko rozsiahla, že ohrozuje život a zdravie žalobcu i žalovaných, teda žalobcov v tomto konaní. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa žalovaný rozhodol oporný múr zbúrať. Išlo o čiernu stavbu a v danom smere poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v predmetnej veci zo dňa 30.5.2017 sp. zn. 21Co/52/2016, ktorý zrušil rozhodnutie Okresného súdu v Starej Ľubovni sp. zn. 6C/13/2013 zo dňa 15.12.2015. Práve žalobcovia svojim protiprávnym konaním spôsobili škodu sami sebe, on neporušil žiadne právne predpisy v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka tak, ako uvádzajú v žalobe. Podľa názoru žalovaného práve žalobcovia porušili nielen predmetné ustanovenie Občianskeho zákonníka, ale aj ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na vzniknutý stav ohrozenia života a majetku predmetné ohrozenie primeraným spôsobom odstránil. Nárok žalobcov je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 3 OZ, ale aj v rozpore s čl. 20 ods. 3 Ústavy SR. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 25/05-11, ako aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 7.6.2016 sp. zn. III. ÚS 357/2016-16. Teda žalobcovia porušili právo, a preto sa nemôžu na súde domáhať ochrany práva spočívajúceho v náhrade škody. Takisto žalovanému nie je známe, ako žalobcovia dospeli k výške predmetnej škody, pričom poukázal okrem iného na predžalobnú upomienku zo dňa 16.10.2020, kde si žalobcovia uplatňovali voči nemu škodu, ktorú im mal spôsobiť dňa 5.12.2018 vo výške 1.600,- eur. Predmetnou žalobou si uplatňujú nárok vo výške 2.471,72 eur opierajúc sa o krycí list vystavený súkromnou obchodnou spoločnosťou SLOVDACH s.r.o., pričom v samotnej žalobe žalobcovia uviedli, že ide o sumu, ktorú by stálo postavenie nového oporného múra. Takéto posúdenie škody považuje za neodborné a neobjektívne, nehovoriac o tom, že išlo o čiernu stavbu, postavenú na jeho pozemku, bez jeho súhlasu, ktorá ohrozovala život a zdravie. Taktiež nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi škodou a porušením právnej povinnosti, túto skutočnosť žalobcovia ničím bližšie neodôvodnili, nehovoriac o tom, že táto škoda, ktorú si žalobcovia uplatňujú, im doposiaľ nevznikla, ničím nie je preukázaná a krycí list je len doklad o tom, čo by asi stála výstavba nového oporného múra, ale nie skutočná škoda. Vzhľadom a uvedené dôvody žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu trovy konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobcovia v replike k vyjadreniu žalovaného uviedli, že žalobu tak, ako bola podaná, považujú v celom rozsahu za dôvodnú. V žalobe uviedli právne a skutkové argumenty, ktoré potvrdzujú nárok žalobcov. Žalovaný bez akéhokoľvek oprávnenia a v rozpore s právnymi predpismi zničil majetok žalobcov. Pre objasnenie situácie nie je rozhodujúce, že súdny spor, ktorý bol vedený pod sp. zn. 6C/13/2013 bol zastavený. Zastavený bol iba z dôvodu, že žalovaný svojvoľne zničil predmet sporu. Okrem toho uvedené rozhodnutie neobsahuje žiaden záver o tom, že by bolo odstránenie múra žalovaným prípustné. Čo sa týka rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktoré uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení, tak tieto sú pre toto konanie nepoužiteľné, nakoľko upravujú inú právnu a skutkovú situáciu. Je nesporné, že žalobcom

škoda vznikla a táto je riadne preukázaná. Je pravdou, že pokiaľ by mal byť uvedený predchádzajúci stav, tak stavba by si v súčasnosti vyžiadala podstatne vyššie náklady ako je uplatňovaná škoda. V tomto štádiu konania nemajú žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a majú za to, že nimi predložené dôkazy a návrhu plne preukazujú dôvodnosť žaloby.

4. Žalovaný sa k replike žalobcov nevyjadril.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 18.3.2022, na ktoré sa dostavil žalobca v 1. rade a jeho právny zástupca a žalovaný.

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a jeho vyjadreniach, uviedol, že podľa názoru žalobcov nebol absolútne žiadny dôvod na to, aby v decembri 2018 bol vykonaný taký zásah, aký urobil žalovaný. Má za to, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že došlo ku neoprávnenému konaniu, neprípustnú svojpomoc, že škoda bola riadne vyčíslená odbornou organizáciou, ktorá sa zaoberá týmito vecami, a preto považuje žalobu za plne preukázanú a opodstatnenú. Navrhol, aby jej súd v celom rozsahu vyhovel a zviazal žalovaného k náhrade trov konania v rozsahu 100 %.

7. Žalovaný sa v celom rozsahu pripojil k prednesu jeho právneho zástupcu.

8. Žalovaný v záverečnej reči uviedol, že dokázal, že sa ten nepohybný plot hýbal a že mohol kedykoľvek kohokoľvek zabiť a taktiež ho obmedzoval v užívaní pozemku, ktorý ho pod násypom podopiera. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o cenovú ponuku, vyhotovenú organizáciou, ktorá je odborná na vykonávanie takýchto prác, predpokladá, že oni vytvorili cenovú ponuku na dielo, nie na pamflet, z nejakého betónu, takže nemôže byť v tej cene, ako to požadujú žalobcovia.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu a to žalobou, vyjadrením žalovaného zo dňa 24.5.2021, vyjadrením žalobcov zo dňa 9.6.2021, uznesením OR PZ v Starej Ľubovni zo dňa 27.3.2020, krycieho listu rozpočtu zo dňa 5.11.2020, predžalobnej výzvy zo dňa 16.10.2020, vyjadreniami sporových strán a zistil tento skutkový stav:

10. Žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci J. K., kat. úz. J. K. zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. J. K., parcel registra „C“, pod parc. č. 2324/1 trvalé trávne porasty o výmere 126 m², parc. č. 2324/3 zastavané plochy a nádvoría o výmere 58 m² a parc. č. 2324/4 zastavané plochy a nádvoría o výmere 68 m². Žalovaný je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v obci J. K., kat. úz. J. K., zapísaných na LV č. XXXX, parcel registra „C“ pod parc. č. 2302/1 – trvalé trávne porasty o výmere 254 m², parc. č. 2302/3 – trvalé trávne porasty o výmere 127 m² a parc. č. 2302/4 – trvalé trávne porasty o výmere 128 m². Žalobcovia na hranici svojho pozemku, susediaceho s pozemkami žalovaného, vybudovali železobetónový múr a vydláždili terasu. Keďže žalovaný mal za to, že múr, ktorý vystavali žalobcovia, zasahuje do jeho pozemku, podal žalobu na tunajší súd o ochranu vlastníckeho práva, ktorou sa domáhal voči žalobcom odstránenie tohto múra a žalobcovia si v uvedenom konaní vzájomným návrhom uplatňovali zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu pešo a autom cez pozemky žalovaného. Vec sa viedla pod sp. zn. 6C/13/2013. Skôr, než došlo k právoplatnému skončeniu tejto veci (sp. zn. 6C/13/2013), žalovaný dňa 5.12.2018 odstránil oporný múr a časť dlažby. V dôsledku toho, že predmet sporu odpadol, súd konanie vo veci sp. zn. 6C/13/2013 rozsudkom zo dňa 10.5.2019 žalobu ako aj vzájomný návrh zamietol.

11. Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni sp. zn. ČVS:ORP-352/PD-SL-2018 zo dňa 27.3.2020 plynie, že bolo začaté trestné stíhanie za prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona v podstate na tom skutkovom základe, že neznámy páchatel dňa 5.12.2015 rozbil a následne odstránil betónový múr o dĺžke 13 m, šírke 0,3 m a výške 1,2 m a časť parkoviska s tam osadenou kamennou dlažbou, čím majiteľovi A. B. spôsobil škodu vo výške 2.333,60 eur. Uvedeným uznesením bola vec postúpená Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku, lebo výsledky skráteného vyšetrovania preukázali, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

12. Na fotografiách predložených žalobcami je zachytený stav na nehnuteľnostiach žalobcov a žalovaného počas odstraňovania oporného múra, stav po jeho odstránení, ako aj stav v súčasnosti, z týchto je zrejmé, že medzi pozemkami žalobcov a žalovaného došlo k zásahu, ktorým bol odstránený oporný múr a časť vydláždenej terasy.

13. Podľa krycieho listu rozpočtu, vypracovaného spoločnosťou SLOVDACH s.r.o. Stará Ľubovňa, zo dňa 5.11.2020, stavba nového, betónového plota je nacenená na sumu 2.471,72 eur.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

14. Podľa § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

15. Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

16. Podľa § 6 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak hrozí neoprávnený zásah do práva bezprostredne, môže ten, kto je takto ohrozený, primeraným spôsobom zásah sám odvrátiť.

17. Podľa ustanovenia § 415 OZ je každý povinný počínať si tak, aby v dôsledku jeho konania nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí.

18. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

19. Podľa § 420 ods. 3 OZ, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

20. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

21. Podľa § 442 ods. 3 OZ, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

22. Podľa § 443 OZ pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

23. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení plynie, že každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Za škodu však nie je zodpovedný ten, kto ju spôsobil, keď odvracal priamo hroziace nebezpečenstvo, ktoré sám nevyvolal, ak sa za daných okolností nedalo odvrátiť iným spôsobom. Spôsobený následok nesmie byť rovnako závažný alebo ešte závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Takisto nezodpovedá za škodu ten, kto ju spôsobil v nutnej obrane proti hroziacemu alebo trvajúcemu útoku. Škodou sa rozumie majetková ujma poškodeného, ktorú je možné objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. V zmysle judikatúry sa za skutočnú škodu považuje majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá spočíva v zmenšení existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky vyplývajúce z toho, že navrátenie do predošlého stavu nebolo dobre možné alebo účelné. Škoda sa uhrádza v peniazoch. Ak o to poškodený požiada a súčasne ak je to účelné a možné, umožňuje zákon uhradiť škodu navrátením do pôvodného stavu.

24. V prejednávanej veci nie je sporným to, že žalobcovia a žalovaný sú vlastníkmi nehnuteľností, zastavaných pozemkov, záhrad a trvalých trávnych porastov, ktoré sú v bezprostrednom susedstve. Taktiež je nesporným to, že žalovaný dňa 5.12.2018 odstránil žalobcami vystavaný oporný múr a časť vydláždenej terasy. Žalobcovia tvrdia, že im žalovaný svojim konaním spôsobil škodu a preto sa domáhajú voči nemu náhrady škody v sume 2.471,72 eur.

25. Všeobecne pre uplatnenie práva na náhradu škody poškodený preukazuje protiprávny úkon škodcu, spôsobenie škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, pričom zavinenie škodcu sa predpokladá.

26. V danom prípade je nepochybné, že žalovaný odstránil oporný múr a časť vydláždenej terasy. Žalovaný tvrdí, že uvedený zásah realizoval jednak z dôvodu, že žalobcovia postavili oporný múr na jeho pozemku a jednak na základe odborného vyjadrenia F. L., ktorý konštatoval, že oporný múr je trvalo porušený a jeho deformácia je natoľko rozsiahla, že ohrozuje život a zdravie žalobcu i žalovaných. Žalovaný má za to, že konal prípustným spôsobom, a to v rámci svojpomoci v zmysle § 6 Občianskeho zákonníka.

27. S uvedeným tvrdením žalovaného, teda že dňa 5.12.2018 konal oprávnene, ak zbúral oporný múr vystavaný žalobcami, sa súd nestotožňuje. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že oporný múr mali žalobcovia postaviť na jeho pozemku, súd uvádza, že v tomto smere, ak žalovaný mal za to, že došlo k neoprávnenému zásahu žalobcov do jeho vlastníckeho práva, mohol sa domáhať ochrany svojho práva prostredníctvom súdnej ochrany, čo napokon žalovaný aj urobil, keď podal na tunajšom súde pod sp. zn. 6C/13/2013 žalobu na ochranu vlastníckeho práva. Avšak až právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie, ktorým by súd konštatoval neoprávnenosť ním tvrdeného zásahu žalobcov do jeho vlastníckeho práva, by bolo podkladom pre výkon rozhodnutia. Inými slovami povedané, ak sa žalovaný domáhal ochrany vlastníckeho práva voči žalobcom a konanie prebiehalo na súde pod sp. zn. 6C/13/2013, nebol pred jeho právoplatným skončením oprávnený „brať spravodlivosť do vlastných rúk“ a odstrániť oporný múr, ktorý vlastnícky patril žalobcom, a to ani v tom prípade, ak by tento múr bol skutočne vystavaný na jeho pozemku. Podľa názoru súdu nie je možné prisvedčiť ani tvrdeniu žalovaného, že konal oprávnene, a to v rámci svojpomoci v zmysle § 6 OZ. V tomto smere súd uvádza, že aj keď zákon v určitých prípadoch vylučuje zodpovednosť osoby za vznik škody, napr. ak koná v rámci svojpomoci v zmysle § 6 OZ, pre svojpomoc musia byť splnené zákonné predpoklady, a to: musí ísť o neoprávnený zásah, zásah musí hroziť bezprostredne, na jeho odvrátenie je oprávnená osoba bezprostredne oprávnená a odvrátenie musí byť primerané zásahu. Pod bezprostrednosťou hroziaceho zásahu je potrebné rozumieť taký stav, že zásah sa už priamo vykonáva, bezprostredne sa pripravuje, prípadne už nastal, ale jeho účinky sú krátkotrvajúce, a preto ešte odvráťiteľné. Svojpomoc už nemožno uplatniť, ak zásah trvá dlhší čas. Je nesporné, že oporný múr bol žalobcami vystavaný najneskôr v roku 2013 (konanie na ochranu vlastníckeho práva žalovaného bolo vedené pod sp. zn. 6C/13/2013), je teda zrejmé, že nešlo o bezprostrednosť hroziaceho zásahu zo strany žalobcov. Navyše oprávnený subjekt hodlajúci prikročiť k svojpomoci, je povinný odvrátiť hroziaci neoprávnený zásah primeraným spôsobom. Za spôsob neprimeraný sa považuje spôsobenie takých následkov uplatnením svojpomoci, ktoré sú v zjavnom nepomere k následkom, ktoré hrozili v dôsledku neoprávneného zásahu, konanie oprávneného subjektu by nemalo spôsobiť škodu v osobnej či majetkovej sfére narušiteľa. Podstatou svojpomoci je len odvrátenie hroziaceho zásahu, teda privodenie takého stavu, aký tu bol pred neoprávneným zásahom, v žiadnom prípade nie privodenie stavu pre rušiteľa horšieho.

28. V danom prípade, vychádzajúc z časových súvislostí realizácie stavby oporného múra a zásahu žalovaného, ktorým došlo k odstráneniu tohto múra, prihliadnuc na spôsob jeho odstránenia, nie je možné, podľa názoru súdu, konštatovať dôvodnosť obrany žalovaného, že konal v rámci svojpomoci s poukazom na ustanovenie § 6 Občianskeho zákonníka, keďže konanie žalovaného pre takýto postup postráda bezprostrednosť hroziaceho zásahu (nakoľko zásah trval už dlhší čas) a primeraný spôsob odvrátenia zásahu (konaním žalovaného došlo ku škode na majetku žalobcov).

29. Na základe uvedeného má súd za nepochybné, že odstránenie oporného múra a časti vydláždenej dlažby je potrebné posúdiť ako protiprávny úkon žalovaného, ktorým žalovaný neoprávnene zasiahol do majetku žalobcov, do ich vlastníckeho práva vec držať, užívať ho a nakladať s ním. Prvý predpoklad zodpovednosti za vznik škody, protiprávny úkon žalovaného bol teda v danom prípade preukázaný.

30. Ďalším z predpokladov vzniku povinnosti na náhradu škody je výskyt škody a preukázanie jej rozsahu. Dôkazné bremeno ohľadom vzniku škody a jej rozsahu znáša poškodený.

31. V prejednávanom spore žalobcovia tvrdia, že protiprávnym konaním žalovaného im vznikla škoda vo výške 2.471,12 eur, nakoľko takúto hodnotu má žalovaným zničený majetok. Na podporu svojich tvrdení predložili odborné vyjadrenie resp. krycí list rozpočtu spoločnosti SLOVDACH s.r.o. zo dňa

5.11.2020, ktorým bola ocenená hodnota materiálu a prác potrebných pre stavbu nového betónového plota na uvedenú sumu. Žalovaný spochybnil výšku žalobcami požadovanej škody, poukázal na to, že v predžalobnej upomienke si žalobcovia uplatňovali voči nemu škodu vo výške 1.600,- eur a predmetnou žalobou si uplatňujú nárok vo výške 2.471,72 eur, pričom poukázal aj na to, že škoda, ktorú si žalobcovia uplatňujú, im doposiaľ nevznikla, ničím nie je preukázaná a krycí list je len doklad o tom, čo by asi stála výstavba nového oporného múra, ale nie skutočná škoda.

32. Pokiaľ ide o stanovenie rozsahu náhrady škody, Občiansky zákonník stojí na princípe náhrady „skutočnej“ škody (§ 442 ods. 1 OZ), v zmysle ktorého sa uhrádza skutočná škoda, ktorou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Pri určení výšky škody sa vychádza z toho, v akom rozsahu bola vec poškodená. V prejednávanej veci žalobcovia, pokiaľ ide o výšku škody, predložili ako dôkaz odborné vyjadrenie (krycí list rozpočtu) spoločnosti SLOVDACH, s.r.o., podľa ktorého stavba nového betónového múra by stála 2.471,72 eur. Podľa názoru súdu uvedená listina – krycí list rozpočtu spoločnosti SLOVDACH, s.r.o., je len informáciou o predpokladaných nákladoch, ktoré by žalobcovia museli vynaložiť, ak by požiadali uvedenú spoločnosť o realizáciu diela - výstavbu oporného múra, avšak pri rozhodovaní o zodpovednosti za škodu, pri určení výšky „skutočne“ spôsobenej škody, nie je možné uvedenú listinu považovať za relevantný dôkaz svedčiaci o výške skutočnej škody, ktorá vznikla žalobcom neoprávneným konaním žalovaného. V zmysle ustálenej judikatúry pritom platí, že rozsah (výšku) škody predstavujú len tie náklady, ktoré boli/sú/alebo majú byť nevyhnutne a účelne vynaložené na obnovenie pôvodného majetkového stavu. V tomto smere ohľadom výšky škody, ktorá mala žalobcom reálne vzniknúť, t.j. o skutočne vynaložených nákladoch na výstavbu oporného plota či iných stavebných prác, žalobcovia neprodukovali žiaden relevantný dôkaz.

33. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

34. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pokiaľ strana určitú skutočnosť tvrdí, táto sa považuje za preukázanú v dôsledku uplatnenia fikcie jej nespornosti (§ 151 ods. 1, 2 CSP), alebo ju strana preukáže príslušným dôkazom (§ 185 a nasl. CSP). Pokiaľ strana ponúkne súdu tvrdenie a toto tvrdenie podporí vierohodným dôkazom, potom sa bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno presúva na protistranu, ktorú následne zaťažuje povinnosť tvrdiť a uviesť vlastné skutkové tvrdenie o spornej skutočnosti (pokiaľ je to možné), inak je popretie skutkových tvrdení neúčinné. Presúvanie dôkazného bremena fakticky znamená poskytnutie príležitosti protistrane ponúknuť iný obraz o tvrdenej skutkovej okolnosti, ktorá má relevanciu v spore. Z uvedených pravidiel vyplýva, že súd v sporovom konaní nie je súdom hľadajúcim materiálnu pravdu, ale súdom posudzujúcim kvalitu a rozsah tvrdení a dôkazov ponúknutých žalobcom či žalovaným (§ 149 a nasl., § 185 a nasl. CSP), pričom hodnotenie dôkazov je zverené voľnej úvahe súdu (§ 191 CSP).

35. V prejednávanej veci žalobcovia síce v podanej žalobe označili a pripojili k nej do spisu ako listinný dôkazný prostriedok o.i. aj krycí list rozpočtu vystavený dňa 5.11.2020 znejúci na sumu 2.471,72 eur, avšak, ako už bolo uvedené vyššie, z neho možno vyvodiť len to, akú predpokladanú sumu by museli žalobcovia zaplatiť spoločnosti SLOVDACH s.r.o. v prípade, že by pre nich realizovala výstavbu betónového múra. Je teda nesporné, že predmetná listina neobsahovala rozpis skutočne reálne vykonaných jednotlivých prác, rozsah, či množstva použitého stavebného materiálu, jeho konkretizáciu s uvedením kvality a ceny, vynaložených na stavbu oporného múra či časti vydláždenej terasy, odstránených protiprávnym konaním žalovaného. Uvedená skutočnosť má pritom významný vplyv na ustálenie rozsahu nároku žalobcov na náhradu škody, keďže rozsah (výšku) škody predstavujú len tie náklady, ktoré boli nevyhnutne a účelne vynaložené na obnovenie pôvodného majetkového stavu, t. j. do stavu pred protiprávnou udalosťou. Len oboznámením sa s konkrétnosťami reálne vykonaných

prác, pri zohľadnení množstva, kvality a ceny použitého materiálu, môže súd v civilnom sporovom konaní objektívne vyhodnotiť, či cena (výška škody) bola určená správne, či bola vykonaná účelne a smerovala len k odstráneniu následkov protiprávneho úkonu škodcu.

36. Z obsahu spisového materiálu v prejednávanej veci ďalej vyplýva, že žalovaný, v rámci svojej procesnej obrany, spochybnil nárok žalobcov tvrdiac, že škoda, ktorú si žalobcovia uplatňujú, im doposiaľ nevznikla, že táto nie je ničím preukázaná, a že keďže krycí list rozpočtu je len dokladom o tom, čo by stála výstavba nového oporného múra, ale nie skutočná škoda. Žalovaný teda účinne poprel skutkové tvrdenia žalobcov podľa § 151 CSP. Žalobcov preto v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno, aby preukázali skutočnú výšku resp. primeranosť nákladov vynaložených na výstavbu oporného múra a časti terasy. Stanovenie výšky nároku uplatneného žalobou musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu, na základe výsledkov vykonaného dokazovania, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje žalobcov. Podstatou problému v posudzovanej veci bol nedostatok skutkových tvrdení a následne aj neunesenie dôkazného bremena žalobcami, pokiaľ ide o výšku skutočnej škody, uplatnenej žalobou.

37. Inými slovami povedané, ak právnym titulom uplatnenej žaloby je nárok žalobcov na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka vyplývajúci z konania žalovaného, ktorý neoprávnene zasiahol do ich vlastníckeho práva, keď dňa 5.12.2018 odstránil nimi vybudovaný oporný múr a časť vydláždenej terasy, pre úspešné uplatnenie práva na náhradu škody bolo nevyhnutné, aby žalobcami uplatňovaná výška skutočnej škody zodpovedala výške reálne vynaložených nákladov, v tomto prípade nákladov, ktoré boli vynaložené na výstavbu oporného múra a vydláždenej terasy, resp. ktoré museli žalobcovia, po neoprávnenom zásahu žalovaného nevyhnutne a účelne vynaložiť na obnovenie pôvodného majetkového stavu. V tomto štádiu konania dôkazné bremeno o výške skutočnej škody (reálne vynaložených nákladoch na výstavbu oporného múra) zaťažovalo žalobcov, ktorý ho však neunesli. Práve v dôsledku neunesenia dôkazného bremena žalobcov súd nemal k dispozícii dôkazy, na základe ktorých by bolo možné ustáliť výšku škody, ktorá mala žalobcom konaním žalovaného reálne vzniknúť.

38. S poukazom na uvedené skutočnosti súd uzatvára, že žalobcovia v tomto konaní neunesli dôkazné bremeno ohľadom preukázania jedného zo základných atribútov úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle § 420 OZ – výšky skutočnej škody, ktorú im mal žalovaný svojim protiprávnym úkonom spôsobiť, a preto ich žalobe o zaplatenie 2.471,72 eur nebolo možné vyhovieť.

Trovy konania

39. Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 262 ods. 1 a ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

42. Súd teda v zmysle uvedených zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, súd priznal žalovanému voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa

§ 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 (§ 360 ods. 1, 2 CSP). Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

1./ Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2./ Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

3./ Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.